

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS IR ŠVEICARIJOS
KONFEDERACIJOS FEDERACINĖS TARYBOS PAGRINDŲ SUSITARIMAS
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS IR ŠVEICARIJOS KONFEDERACIJOS
BENDRADARBIAVIMO PROGRAMOS, KURIA SIEKIAMA SUMAŽINTI
EKONOMINIUS IR SOCIALINIUS SKIRTUMUS IŠSIPLĖTUSIOJE EUROPOS
SĄJUNGOJE, ĮGYVENDINIMO**

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ (toliau – Lietuva)
ir
ŠVEICARIJOS KONFEDERACIJOS FEDERACINĖ TARYBA (toliau – Šveicarija),
toliau kartu – Šalys,
suvokdamos Europos Sąjungos (toliau – ES) plėtros svarbą Europos stabilumui ir
klestėjimui;
atsižvelgdamos į Šveicarijos solidarumą su ES, kuri siekia sumažinti ekonominius ir
socialinius skirtumus ES;
remdamosi sėkmingu abiejų šalių bendradarbiavimu Lietuvos pasirengimo stojimui į ES
metu,
atsižvelgdamos į draugiškus abiejų šalių santykius;
siekdamos sustiprinti šiuos ryšius ir produktyvų abiejų šalių tarpusavio bendradarbiavimą;
norėdamos toliau skatinti socialinį ir ekonominį vystymąsi Lietuvoje;
atsižvelgdamos į tai, kad Šveicarijos Federacinė Taryba 2006 m. vasario 27 d. Susitarimo
memorandume, sudarytame su Europos bendrija (toliau – Susitarimo memorandumas),
išreiškė Šveicarijos ketinimą skirti iki 1 000 000 000 CHF (vienas milijardas Šveicarijos
frankų) ekonominiams ir socialiniams skirtumams išsiplėtusioje ES mažinti,

s u s i t a r ė:

1 straipsnis. Sąvokos

Jei kontekstas nereikalauja kitaip, šiame Susitarime:

įnašas – pagal šį Susitarimą Šveicarijos skiriamas negražintinas finansinis įnašas;

projektas – konkretus projektas ar programa arba kita bendra veikla įgyvendinant šį
Susitarimą. Programą sudaro keli projektai, kuriuos sieja bendra tema arba bendri tikslai;

skirtos paramos lėšos – atitinkama įnašo dalis, skiriama projektui, dėl kurio Šalys
susitarė;

paramos sutartis – Šalių ir prireikus kitų susitariančių šalių sutartis dėl projekto, dėl
kurio Šalys susitarė, įgyvendinimo;

Nacionalinė koordinavimo institucija (NKI) – Lietuvos Respublikos finansų ministerija,
atsakinga už Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programos koordinavimą;

tarpinė institucija – bet kuris viešasis ar privatus juridinis asmuo, atsakingas ir
atskaitingas NKI arba NKI vardu dirbantis su projektus įgyvendinančiais projektų
vykdytojais;

projekto vykdytojas – bet kuri valdžios institucija, viešasis ar privatus juridinis asmuo,
taip pat bet kuri kita Šalių pripažinta organizacija, kuriai yra pavesta įgyvendinti konkretų
pagal šį Susitarimą finansuojamą projektą;

projekto įgyvendinimo sutartis – NKI ir (arba) tarpinės institucijos ir projekto vykdytojo
sutartis dėl projekto įgyvendinimo;

subsidijų schema – aiškiai apibrėžtam tikslui įsteigtas fondas, iš kurio skiriama parama organizacijoms ar institucijoms, siekiant ekonomiškai administruoti daugiausia programas, susidedančias iš daug mažų projektų;

projektų rengimo fondas – fondas, iš kurio skiriama finansinė parama galutinėms projektų paraiškoms rengti;

techninės paramos fondas – fondas, iš kurio skiriama parama Lietuvos valdžios institucijoms papildomoms funkcijoms, susijusioms tik su įnašo panaudojimu, atlikti;

stipendijų fondas – fondas, iš kurio skiriamos stipendijos Lietuvos studentams ir mokslininkams, priimtiems į Šveicarijos aukštojo mokslo ir mokslinių tyrimų įstaigas.

2 straipsnis. Tikslai

1. Vadovaudamasi Šveicarijos Federacinės Tarybos ir Europos bendrijos 2006 m. vasario 27 d. pasirašytu Susitarimo memorandumu ir Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programos koncepcija, pateikiama šio Susitarimo 1 priede, Šalys skatina ekonominių ir socialinių skirtumų mažinimą išsiplėtusioje ES įgyvendinant projektus, dėl kurių Šalys tarpusavyje susitarė.

2. Šio Susitarimo tikslas – nustatyti pagrindines Šalių tarpusavio bendradarbiavimo planavimo ir įgyvendinimo taisykles ir procedūras.

3 straipsnis. Įnašo suma

1. Ekonominiais ir socialiniais skirtumams išsiplėtusioje ES mažinti Šveicarija sutinka skirti Lietuvai negražintiną įnašą iki 70,858 mln. CHF (septyniasdešimt milijonų aštuonis šimtus penkiasdešimt aštuonis tūkstančius Šveicarijos frankų) penkerių metų paramos skyrimo laikotarpiui ir dešimties metų paramos išmokėjimo laikotarpiui, skaičiuojant nuo tada, kai įnašą patvirtino Šveicarijos parlamentas, t. y. nuo 2007 m. birželio 14 d.

2. Šveicarija galutines projektų paraiškas, pateiktas vadovaujantis šio Susitarimo 2 priedo 2 skyriaus nuostatomis, priima iki dienos, esančios likus dviem mėnesiams iki paramos skyrimo laikotarpio pabaigos.

3. Paramos skyrimo laikotarpiu pagal Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programą nepaskirstytų lėšų vėliau nebus galima skirstyti.

4 straipsnis. Taikymo sritis

Šio Susitarimo nuostatos yra taikomos nacionaliniams ir tarptautiniams projektams, dėl kurių Šalys tarpusavyje susitarė, kuriuos finansuoja Šveicarija arba kuriuos Šveicarija bendrai finansuoja su daugiašalėmis institucijomis ir kitais donorais ir kuriuos įgyvendina projekto vykdytojas.

5 straipsnis. Įnašo naudojimas

1. Įnašas yra naudojamas projektams finansuoti ir gali būti skiriamas bet kuria iš šių formų:

- a) finansinė parama, įskaitant dotacijas, kredito linijas, garantijų schemas, dalyvavimą nuosavo kapitalo valdyje, paskolas ir techninę paramą,
- b) subsidijų schemas,
- c) projektų rengimo fondas,
- d) techninės paramos fondas,
- e) stipendijos.

2. Įnašas turi būti naudojamas laikantis tikslų, principų, strategijos, teminių prioritetinių sričių, nurodytų šio Susitarimo 1 priede pateikiamoje Koncepcijoje.

3. 5 proc. įnašo Šveicarija panaudoja šiam Susitarimui administruoti. Tai apima *inter alia* išlaidas personalui ir konsultantams, administravimo infrastruktūrai, komandiruotėms, priežiūrai ir vertinimui.

4. Vienam projektui skiriama įnašo suma negali viršyti 60 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų, išskyrus, kai projektas yra papildomai finansuojamas nacionalinės, regioninės ar vietos valdžios institucijų biudžeto lėšomis; šiuo atveju įnašas negali viršyti 85 proc. visų tinkamų finansuoti išlaidų. Institucinių gebėjimų stiprinimo ir techninės paramos projektai, nevyriausybinių organizacijų įgyvendinami projektai, taip pat privačiam sektoriui naudinga finansinė parama (kredito linijos, garantijos, dalyvavimas nuosavo kapitalo ir skolų valdyme) gali būti finansuojami vien iš įnašo.

5. Šios išlaidos nepripažįstamos tinkamomis finansuoti: išlaidos, patirtos, kol visos šalys pasirašo atitinkamą paramos sutartį, skolos palūkanos, nekilnojamojo turto pirkimo išlaidos, išlaidos Lietuvos Respublikos valdžios institucijų darbuotojams ir pridėtinės vertės mokestis, kurį galima susigrąžinti, kaip nurodyta šio Susitarimo 7 straipsnyje. Išlaidos nevyriausybinių organizacijų darbuotojams yra tinkamos finansuoti išlaidos tuo atveju, jei jos patirtos konkrečiam projektui, iš dalies finansuojamam Šveicarijos įnašo lėšomis, įgyvendinti. Kasdienės nevyriausybinių organizacijų veiklos einamosios išlaidos (įskaitant išlaidas nuolatiniais darbuotojams) yra netinkamos finansuoti išlaidos.

6 straipsnis. Koordinavimas ir procedūros

1. Kad projektai turėtų kuo didesnę poveikį ir kad būtų išvengta dubliavimo ar persidengimo su projektais, finansuojamais iš struktūrinių fondų ir (arba) Sanglaudos fondo ar kitų finansavimo šaltinių, Šalys užtikrina veiksmingą koordinavimą ir dalijasi visa reikalinga informacija.

2. Visa Šalių viena kitai siunčiama korespondencija, įskaitant ataskaitas ir projekto dokumentus, rengiami anglų kalba.

3. Paprastai dėl kiekvieno projekto yra pasirašoma paramos sutartis. Joje yra nustatomos paramos skyrimo sąlygos ir susitariančių šalių funkcijos ir pareigos.

4. Lietuva yra atsakinga už projektų, kurie yra finansuojami įnašo lėšomis, nustatymą. Šveicarija Lietuvai gali teikti pasiūlymus dėl projektų, įskaitant daugiašalių, nacionalinių ar tarptautinių institucijų projektus, finansavimo. Projektų atrankos ir įgyvendinimo taisyklės ir procedūros nustatytos šio Susitarimo 2 priede, subsidijų schemų, projektų rengimo fondo, techninės paramos fondo ir stipendijų fondo – šio Susitarimo 3 priede.

5. Visi projektai turi būti Lietuvos remiami ir Šveicarijos patvirtinti. Šalys ypatingą dėmesį skiria projektų bei Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programos priežiūrai, vertinimui ir auditui, kaip nustatyta šio Susitarimo 2 priede. Jeigu Šveicarija mano, kad yra reikalinga, ji arba bet kuri jos vardu veikti įgaliota trečioji šalis turi teisę apžiūrėti, prižiūrėti, peržiūrėti, audituoti ir vertinti visą veiklą ir procedūras, susijusias su įnašo lėšomis finansuojamų projektų įgyvendinimu. Lietuva teikia visą prašomą ar naudingą informaciją ir imasi arba pasirūpina, kad būtų imtasi visų priemonių, kad šie įgaliojimai būtų sėkmingai įvykdyti.

6. Įsigaliojus šiam Susitarimui, Lietuva Lietuvos banke atidaro atskirą valstybės išdo sąskaitą, kurioje laikomos iš Šveicarijos gautos įnašo lėšos. Šio Susitarimo 5 straipsnio 3 dalyje minėtos Šveicarijai tenkančios administravimo išlaidos šioje sąskaitoje nelaikomos. Apie sukauptas grynąsias palūkanas kasmet pranešama Šveicarijai.

7. Mokėjimo procedūros nustatytos šio Susitarimo 2 priedo 4 skyriuje.

7 straipsnis. Pridėtinės vertės mokestis, kiti mokesčiai ir rinkliavos

1. Pridėtinės vertės mokestis (PVM) yra laikomas tinkamomis finansuoti išlaidomis tik tuo atveju, jeigu projekto vykdytojas arba galutinis paramos jas tikrai ir galutinai patyrė. PVM, kurį bet koku pagrindu yra galimybė susigrąžinti, negali būti laikomas tinkamomis finansuoti išlaidomis, net jeigu projekto vykdytojas ar galutinis paramos gavėjas jo faktiškai nesusigrąžino.

2. Kitos rinkliavos ar mokesčiai, visų pirma tiesioginiai mokesčiai ir nuo atlyginimų skaičiuojamos socialinio draudimo įmokos, yra tinkamos finansuoti išlaidos tik tuo atveju, jeigu jų tikrai ir neabejotinai patyrė projekto vykdytojas arba galutinis paramos gavėjas.

8 straipsnis. Metiniai susitikimai ir ataskaitos

1. Siekdamas užtikrinti veiksmingą Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programos įgyvendinimą Šalys susitaria rengti metinius susitikimus. Pirmas susitikimas rengiamas ne vėliau kaip praėjus vieniems metams nuo šio Susitarimo taikymo pradžios.

2. Lietuva susitikimus rengia bendradarbiaudama su Šveicarija. Likus vienam mėnesiui iki susitikimo NKI pateikia metinę ataskaitą. Joje aprašomi šio Susitarimo 2 priede nurodyti ir kiti klausimai.

3. Atlikus galutinį mokėjimą pagal šį Susitarimą, Lietuva pateikia Šveicarijai galutinę ataskaitą, kurioje yra įvertinamas šio Susitarimo tikslo pasiekimas, ir galutinę įnašo panaudojimo finansinę ataskaitą, pagrįstą projektų finansinių auditų išvadomis.

9 straipsnis. Kompetentingos valdžios institucijos

1. Lietuva suteikia įgaliojimus Lietuvos Respublikos finansų ministerijai jos vardu atlikti Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programos NKI funkcijas. NKI yra priskirta bendroji atsakomybė už įnašo administravimą Lietuvoje, įskaitant atsakomybę už finansų kontrolę ir auditą.

2. Šveicarija suteikia įgaliojimus:

Užsienio reikalų federaciniam departamentui, veikiančiam per Šveicarijos plėtros ir bendradarbiavimo agentūrą (ŠPBA),

ir

Ekonomikos reikalų federaciniam departamentui, veikiančiam per Ekonomikos reikalų valstybės sekretariatą (ERVS),

jos vardu įgyvendinti Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programą.

Projektai vienai arba kiti institucijai yra priskiriami pagal atitinkamas jų kompetencijos sritis.

3. Visą oficialią informaciją, susijusią su įnašu, NKI teikia per Šveicarijos ambasadą Rygoje. Kasdienis atsakingų valdžios institucijų tarpusavio bendravimas gali vykti tiesiogiai.

10 straipsnis. Bendri interesai

Abi Šalys suinteresuotos kovoti su korupcija, kuri kelia pavojų geram valdymui ir tinkamam vystymuisi reikalingų išteklių naudojimui ir, be to, kelia grėsmę sąžiningai ir atvirai konkurencijai per kainas ir kokybę. Todėl jos pareiškia ketinimą bendromis pastangomis kovoti su korupcija ir visų pirma pareiškia, kad bet koks pasiūlymas, dovana, užmokestis, atlygis ar nauda, suteikta bet kam tiesiogiai arba netiesiogiai, siekiant gauti įgaliojimus ar pasirašyti sutartį pagal šį Susitarimą ar jį vykdant, bus vertinama kaip neteisėta veika arba korupcija. Bet koks tokio pobūdžio poelgis yra pakankamas pagrindas nutraukti arba panaikinti šį Susitarimą, atitinkamą paramos sutartį, pirkimą ar po jo pasirašytą sutartį, arba taikyti kitas galiojančiuose teisės aktuose nustatytas taisomąsias priemones.

11 straipsnis. Baigiamosios nuostatos

1. 1, 2 ir 3 priedai yra neatskiriama šio Susitarimo dalis.

2. Bet kokie ginčai dėl šio Susitarimo taikymo sprendžiami diplomatinėmis priemonėmis.

3. Šis Susitarimas gali būti keičiamas tik raštu, abipusiu Šalių sutarimu ir laikantis atitinkamų procedūrų. Šio Susitarimo 1, 2 ir 3 priedai gali būti keičiami tik raštu ir abipusiu 9 straipsnyje nurodytų kompetentingų valdžios institucijų sutarimu.

4. Bet kuri Šalis gali bet kada nutraukti šį Susitarimą prieš šešis mėnesius pateikdama rašytinį pranešimą. Tokiu atveju Susitarimo nuostatos toliau galioja paramos sutartims, sudarytoms iki šio Susitarimo nutraukimo. Šalys abipusiu sutarimu priima sprendimą dėl visų kitų nutraukimo pasekmių.

5. Šis Susitarimas įsigalioja tą dieną, kai Šalys praneša viena kitai apie jam įsigalioti būtinų vidaus procedūrų įvykdymą. Šis Susitarimas galioja visą penkerių metų paramos skyrimo laikotarpį ir visą dešimties metų paramos išmokėjimo laikotarpį. Jis galioja tol, kol pagal šio Susitarimo 8 straipsnio 3 dalį pateikiama Lietuvos galutinė ataskaita, kurioje įvertinamas šio Susitarimo tikslo pasiekimas. Paramos skyrimo laikotarpio pradžia nurodyta šio Susitarimo 3 straipsnio 1 dalyje. Tuo atveju, jeigu paramos skyrimo laikotarpis prasidėtų iki šio Susitarimo įsigaliojimo, Šalys šį Susitarimą taiko preliminariai nuo jo pasirašymo dienos.

Pasirašyta 2007 m. gruodžio 20 d. Berne dviem egzemplioriais anglų kalba. Visi tekstai yra autentiški.

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VYRIAUSYBĖS VARDU

ŠVEICARIJOS KONFEDERACIJOS
FEDERACINĖS TARYBOS VARDU

---

1 priedas

Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programos koncepcija

Ši Koncepcija yra neatskiriama Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Šveicarijos Konfederacijos Federacinės Tarybos pagrindų susitarimo dėl Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programos įgyvendinimo dalis. Koncepcijoje nustatomi tikslai, principai, strategija, teminės prioritetinės sritys ir preliminarus biudžetas.

1. Tikslai

Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programa siekiama dviejų tikslų:

- prisidėti prie ekonominių ir socialinių skirtumų tarp Lietuvos ir labiau išsivysčiusių išsiplėtusios Europos Sąjungos (ES) valstybių mažinimo ir
- prisidėti prie ekonominių ir socialinių skirtumų tarp Lietuvos dinamiškų miestų centrų ir struktūriškai silpnų periferinių regionų mažinimo.

Pagal Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programą vykdomi nacionaliniai ir tarptautiniai projektai, kuriais remiamas tvarus, ekonominiu ir socialiniu požiūriu suderintas vystymasis.

Baigiantis Šveicarijos įnašo įgyvendinimo laikotarpiui, abi Šalys gali kartu priimti sprendimą dėl bendro Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programos dėka pasiektų rezultatų įvertinimo.

2. Principai

Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimas paremtas šiais principais:

– **skaidrumo.** Skaidrumas ir atvirumas yra svarbūs visai bendradarbiavimo veiklai ir yra privalomi visomis pakopomis. Ypač pabrėžtinas skaidrumas atrenkant projektus, sudarant sutartis ir valdant finansus;

– **socialinės integracijos.** Bendradarbiavimo veikla siekiama suteikti socialiniu ir ekonominiu požiūriu atsilikusiems asmenims ir grupėms vystymosi teikiamas galimybes ir naudą;

– **lygių galimybių ir teisių.** Bendradarbiavimo veikla siekiama didinti moterų ir vyrų galimybes vienodai įgyvendinti savo teises remiantis lytimi grindžiamu požiūriu;

– **aplinkos apsaugos tvarumo.** Bendradarbiavimo veikla siekiama vykdyti aplinkos apsaugos tvarumo reikalavimus;

– **visų dalyvaujančiųjų įsipareigojimo.** Visos institucijos ir sprendimų priėmėjai, dalyvaujantys Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programoje, įsipareigoja veiksmingai ir efektyviai įgyvendinti projektus, dėl kurių buvo sutarta;

– **subsidiarumo ir decentralizacijos.** Bendradarbiavimo veikla siekiama užtikrinti, kad projektai, ypač tie, kurie vykdomi miesto ar regiono lygiu, būtų vykdomi vadovaujantis subsidiarumo ir decentralizacijos principais.

3. Strategija

3.1. Pagrindiniai strateginiai aspektai

Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programa yra dalis išsamaus nacionalinio plėtros plano, kuris apima ES struktūrines ir sanglaudos programas bei EEE ir Norvegijos finansinių mechanizmų programas. Šveicarijos įnašas papildo šias programas ir visų pirma orientuotas į projektus, kurie nefinansuojami iš kitų finansinių šaltinių arba finansuojami tik iš dalies.

Pagrindiniai strateginiai aspektai – tai:

a) prioritetų nustatymas. Šveicarijos Federacinės Tarybos ir Europos bendrijos susitarimo memorandume nustatytos keturios finansavimo įnašo lėšomis kryptys:

- saugumas, stabilumas ir parama reformoms,
- aplinkos apsauga ir infrastruktūra,
- privataus sektoriaus skatinimas ir
- žmogaus ir socialinė raida.

Šios finansavimo kryptys ir atitinkamos prioritetinės sritys suteikia platų pagrindą bendradarbiavimui. Svarbūs yra veiksmingumo ir efektyvumo aspektai bei optimalaus turimų išteklių paskirstymo ir panaudojimo klausimas. Todėl Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programa turi būti aiškios strateginės orientacijos, kuri pasirenkama atsižvelgiant į šiuos aspektus:

– orientuojamasi ne daugiau kaip į tris prioritetines sritis, kuriose išleidžiama mažiausiai 70 proc. įnašo (orientavimasis į temas). Atliekant prioritetinių sričių atranką galima remtis poreikiu ir atsižvelgti į Šveicarijos patirtį šioje srityje;

– orientuojamasi į palyginti nedidelį projektų skaičių;

b) programos metodas. Programą sudaro keli bendra tema ar tais pačiais tikslais susieti projektai. Programos metodas taikomas tose prioritetinėse srityse, kurioms būdingos keletas iš šių savybių: didelės skirtos paramos lėšos; ryšys tarp įvairių lygių (nacionalinio, regioninio, vietos); dalyvių įvairovė; indėlis į politikos plėtojimą; ženklus įnašas į gebėjimų stiprinimą; bendrų taisyklių ir procedūrų taikymas. Programos metodas reiškia, kad bus suteikti įgaliojimai institucijai priimti sprendimus dėl pavienių projektų. Taikant programos metodą atliekamas pirminis prioritetinės srities įvertinimas, nustatomi tikslai, gairės ir biudžetas, parengiamas programos įgyvendinimo planas ir priežiūros ir vertinimo pagal sritis koncepcija. Siekiant užtikrinti veiksmingumą ir efektyvumą, konkrečiai programai numatoma ne mažiau kaip 4 mln. CHF;

c) pavienių projektų metodas. Pavienių projektų metodas taikomas toje prioritetinėje srityje, kurioje įgyvendinami atskiri, tarpusavyje nesusiję projektai. Tam, kad būtų užtikrinamas veiksmingumas ir efektyvumas, kiekvienam projektui, įgyvendinamam pavienių projektų metodu, paprastai skiriama ne mažiau kaip 1 mln. CHF dydžio. Galima susitarti dėl didesnių minimalių finansinių dydžių (žr. šio priedo 4 skyrių). Mažesni projektai gali būti finansuojami taikant subsidijų schemą (žr. 3 priedą);

d) tarptautiniai projektai. Įnašas gali būti naudojamas tarptautiniams projektams finansuoti;

e) partneriai ir naudos gavėjai. Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programos įgyvendinime dalyvauja viešojo ir privataus sektorių partneriai ir naudos gavėjai, nevyriausybinių organizacijų ir kitos pilietinės visuomenės organizacijos;

f) partnerystė. Lietuvos ir Šveicarijos partnerių partnerystė turtina Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programą. Bendradarbiavimas ir partnerystė yra stipriai

skatintini, ypač prioritetinėse srityse, kuriose Šveicarija gali padėti atitinkama patirtimi, žiniomis ir technologijomis;

g) lankstumas. Lankstumui ir tam, kad būtų galima pasinaudoti galimybėmis reikia, kad atitinkamoms prioritetinėms sritims ir konkrečiai veiklai iš pradžių būtų skiriama tik apie 90 proc. įnašo. Per dvejus metus nuo Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programos pradžios atliekama peržiūra, kurios metu įvertinami teminiai prioritetai, perskirstomas iš pradžių skirtas biudžetas ir nustatomi nepaskirstytos įnašo dalies panaudojimo prioritetai;

h) viešumas. Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programos viešumas Lietuvos ir Šveicarijos piliečiams yra svarbus aspektas, į kurį gali būti atsižvelgta atrenkant ir įgyvendinant projektus. Abi Šalys išsipareigoja aktyviai informuoti visuomenę apie savo bendradarbiavimą.

3.2. Įgyvendinimo strategija

a) Projektų nustatymas. Nuo projektų nustatymo labai priklauso Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programos kokybė. Už įnašo lėšomis finansuotųjų projektų nustatymą yra atsakinga Lietuva. Šveicarija Lietuvai gali teikti pasiūlymus dėl projektų.

b) Projektų atrankos kriterijų nustatymas. Projektai atrenkami pagal aiškius kriterijus. Įprastiniai atrankos kriterijai yra šie:

- atitiktis Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programos tikslams,
- Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programos principų, aprašytų šio priedo 2 skyriuje, laikymasis,
- atitiktis šio priedo 3.1 skyriuje aprašytiems strateginiams aspektams,
- įtraukimas į nacionalinį plėtros planą ir, jei įmanoma, į nacionalinį strateginių krypčių planą bei į atitinkamą (-as) veiksmų programą (-as),
- novatoriškumas ir (arba) gebėjimas pasiūlyti naujus sprendinius, kurie vėliau galėtų būti plačiau taikomi (bandomieji projektai),
- projekto vykdytojo gebėjimai,
- atsvaros potencialas (papildomų išteklių pritraukimas),
- įvykdomumas per atitinkamą nustatytą laikotarpį ir
- rezultatų tvarumas.

Konkretūs atrankos kriterijai kiekvienai prioritetinei sričiai gali būti nustatomi iki Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programos įgyvendinimo pradžios.

c) Parama projektų planavimui. Projekto parengimas ir išsamus projekto planavimas yra labai svarbūs projekto įgyvendinimo veiksmingumui ir efektyvumui užtikrinti. Lietuva gali prašyti paramos projektų rengimui arba Šveicarija gali ją rekomenduoti ir ji yra finansuojama per projektų rengimo fondą (3 priedas).

d) Įgyvendinimo gebėjimų stiprinimas. Sėkmingas projektų įgyvendinimas priklauso nuo įgyvendinančių ir priežiūrą atliekančių institucijų gebėjimų. Esant poreikiui, Lietuva gali prašyti paramos gebėjimų stiprinimui arba Šveicarija gali ją rekomenduoti ir ji gali būti finansuojama iš įnašo lėšų kaip sudėtinė projekto finansavimo dalis.

4. Teminės prioritetinės sritys bei preliminarus biudžetas

Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programai taikomos šios teminės prioritetinės sritys bei preliminarus biudžetas:

1. Saugumas, stabilumas ir parama įgyvendinant reformas			
Nr.	Prioritetinės sritys	Metodas, tikslai ir tinkami finansuoti projektai	Preliminarus biudžetas
1.	Teismų modernizavimas	<p><u>Pavienių projektų metodas, kurio tikslas</u> pagerinti teismų sistemos darbą.</p> <p><u>Tinkami finansuoti projektai:</u> Teisminių institucijų valdymo gerinimas, įskaitant vaizdo perdavimo, įrašymo ir saugojimo sistemos įdiegimą teismuose.</p>	Iki 1,72 mln. CHF

2. Aplinkos apsauga ir infrastruktūra			
Nr.	Prioritetinės sritys	Metodas, tikslai ir tinkami finansuoti projektai	Preliminarus biudžetas
2.	Bazinės infrastruktūros atnaujinimas ir modernizavimas ir aplinkos pagerinimas	<p><u>Pavienių projektų arba programos metodas su 1 tikslu</u> <u>1 tikslas:</u> pagerinti ligoninių infrastruktūrą siekiant pagerinti sveikatos priežiūros paslaugas kartu saugant aplinką ir didinant energijos efektyvumą.</p> <p><u>Tinkami finansuoti projektai:</u> mažiausiai 3 mln. CHF vertės projektai ar programos šiose srityse: energiją tausojančių technologijų įvedimas ligoninėse, įskaitant, <i>inter alia</i>, šildymo ir vandens tiekimo, vėdinimo ir kondicionavimo sistemų modernizavimą.</p>	Iki 19 mln. CHF

2. Žmogaus ir socialinė raida			
Nr.	Prioritetinės sritys	Metodas, tikslai ir tinkami finansuoti projektai	Preliminarus biudžetas

3.	Moksliniai tyrimai ir vystymasis	<p><u>Programos metodas su 2 tikslais:</u></p> <p><u>1 tikslas:</u> remti bendradarbiavimą mokslinių tyrimų srityje ir gilinti žinias pasirinktomis mokslinių tyrimų temomis.</p> <p><u>Tinkami finansuoti projektai:</u> bendri mokslinių tyrimų projektai ir institucijų partnerystė.</p> <p><u>2 tikslas:</u> stiprinti mokslinį potencialą užtikrinant didesnes galimybes įgyti išsilavinimą ir vykdant atrankines skatinimo programas.</p> <p><u>Tinkami finansuoti projektai:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – stipendijos studijuojantiems pagal magistro laipsnį turintiems asmenims skirtas studijų programos, visų pirma doktorantūros (4 mln. CHF); – pouniversitetinių studijų programose, daugiausia doktorantūros, dalyvaujančių dėstytojų akademinė mainų programos, pirmenybę teikiant mainams tarp Šveicarijos ir Lietuvos ir tarp Lietuvos ir kitų ES šalių. 	Iki 13,052 mln. CHF
4.	Sveikata	<p><u>Programos metodas su šiuo tikslu:</u> pagerinti nėščiosios, gimdyvės ir naujagimio sveikatos priežiūros sistemą.</p> <p><u>Tinkami finansuoti projektai:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – materialinės bazės (medicininės įrangos, infrastruktūros) atnaujinimas; – personalo mokymas. 	Iki 22,6 mln. CHF

3. Specialios lėšos		
Paramos tipas	Turinys	Preliminarus biudžetas
NVO subsidijų schema	<p><u>Programos metodas su šiuo tikslu:</u> skatinti pilietinę visuomenę, kaip svarbų vystymosi ir dalyvavimo subjektą, prisidėti prie ekonominės ir socialinės sanglaudos ir stiprinti jos bendradarbiavimą su vietos savivaldos institucijomis.</p> <p><u>Tinkami finansuoti projektai:</u> mažų projektų subsidijų schema (-os), skirta (-os) pilietinei visuomenei / NVO, kuri (-ios), stiprindama (-os) bendruomenines organizacijas ir jų bendradarbiavimą su vietos savivaldos institucijomis, prisideda prie vystymosi iniciatyvų (įskaitant Lietuvos ir Šveicarijos partnerysčių skatinimą / stiprinimą).</p>	Iki 5 mln. CHF
Projektų rengimo fondas	<p><u>Svarbiausias tikslas:</u> remti galutinių projekto paraiškų rengimą.</p>	Iki 0,5 mln. CHF
Šveicarijos programos valdymas	Šveicarijos vykdomas Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programos administravimas.	3,54 mln. CHF
Techninė parama Lietuvai	Lietuvos vykdomas Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programos administravimas, įskaitant rengimą, įgyvendinimą, priežiūrą, įvertinimą.	Iki 1,08 mln. CHF

Preliminaraus biudžeto suvestinė	
Finansavimo gairės	Preliminarus biudžetas (mln. CHF)
1. Saugumas, stabilumas ir parama reformoms įgyvendinti	1,72
2. Aplinkos apsauga ir infrastruktūra	19
3. Žmogaus ir socialinė raida	34,652
4. Specialios lėšos	10,12
5. Nepaskirstytos lėšos	4,366
Preliminarus biudžetas, iš viso	70,858

Priėmus visus galutinius sprendimus dėl galutinių projektų paraiškų pagal atitinkamas prioritetines sritis ar paramos tipus, nepanaudoti prioritetinių paramos sričių likučiai ir specialios lėšos perkeliama į nepaskirstytų lėšų rezervą. Sprendimas dėl nepaskirstyto rezervo lėšų priimamas bendru sutarimu (t. y. patvirtintas susitikimo protokole ar pasikeičiant laiškais) tarp NKI ir ŠPBA / ERVS per Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programos įgyvendinimo laikotarpį. Bent 1 mln. CHF iš nepaskirstyto rezervo lėšų skiriama Sveikatos apsaugos ministerijos parengtoms programoms įgyvendinti, teikiant pirmenybę su energijos efektyvumu susijusioms priemonėms.

2 priedas

Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programos taisyklės ir procedūros

2 priedas yra neatskiriama Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Šveicarijos Konfederacijos Federacinės Tarybos pagrindų susitarimo dėl Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programos įgyvendinimo dalis. 2 priede aprašoma Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programos kontrolė, projektų lygiu atliekamos procedūros, reikalavimai projektų paraiškoms, funkcijos ir pareigos bei konkrečios finansinę paramą reglamentuojančios nuostatos.

Subsidijų schemas, projektų rengimo fondo, techninės paramos fondo ir stipendijų fondo taisyklės ir procedūros nustatytos 3 priede.

1. Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programos kontrolė

1.1. Priežiūra

Lietuvos valdžios institucijoms tenka galutinė atsakomybė už Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programos stebėseną ir priežiūrą. Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programos pradžioje Šalys kartu sukuria stebėsenos sistemą ir esant poreikiui ją stiprina įgyvendinimo metu.

1.2. Metiniai susitikimai

Siekiant užtikrinti veiksmingą Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programos įgyvendinimą, Šalys organizuoja metinius susitikimus. Jų metu Nacionalinė koordinavimo institucija (NKI) pristato metinę ataskaitą, kuri išdalijama likus mėnesiui iki susitikimo, ir kurioje, be kita ko, aptariama:

- bendra patirtis ir pasiekti rezultatai;
- Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programos įgyvendinimo pažanga, lyginant su koncepcija;
- Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programos būklės ataskaita, kurią sudaro:
  - informacija apie patvirtintus projektus, projektų nustatymo / rengimo pažangą ir planuojamas skirti paramos lėšas,
  - informacija apie subsidijų schemas, projektų rengimo fondą, techninės paramos fondą ir stipendijų fondą,
  - bendra buvusių ir numatomų būsimų mokėjimų bei skirtų paramos lėšų pagal visą Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programą finansinę ataskaita,
  - projektų finansinių auditų, atliktų vadovaujantis 3.6 skyriumi, santrauka ir pagrindinės išvados,
  - statistinė informacija apie konkursus, sudarytas sutartis ir konkursų laimėtojus,
  - informacija svarbiais klausimais, susijusiais su konkrečiais projektais;
    - pasiūlymai dėl nepaskirstytų lėšų skyrimo;
    - administracinių įgyvendinimo klausimų ataskaita;
    - visuomenės informavimo apie Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programą ir įgyvendintus projektus strategija ir veikla;
    - tolesni svarstylini klausimai, rekomendacijos, tolesni veiksmai.

Metiniame susitikime galima peržiūrėti ir, esant reikalui, keisti Susitarimo priedus.

NKI yra atsakinga už metinių susitikimų organizavimą. Ji tariasi su Šveicarijos ambasada dėl organizavimo, turinio, darbotvarkės, dalyvių ir kitais organizaciniais ir logistiniais klausimais.

Į metinius susitikimus gali būti kviečiamos tarpinės institucijos, projektų vykdytojai ir kitos institucijos bei asmenys, kai tik NKI arba Šveicarija mano tai esant pageidautina.

Stebėtojo teisėmis Šalys gali pakviesti dalyvauti Europos Bendrijų Komisiją.

Per 15 dienų nuo susitikimo NKI parengia susitikimų protokolus ir juos teikia Šveicarijai tvirtinti.

2. Prašymų finansuoti projektą procedūra

Prašymas finansuoti yra nagrinėjamas dviem ciklais; tai sudaro sąlygas pačioje sprendimų priėmimo proceso pradžioje orientuoti pareiškėjus teisinga linkme. Pirmo ciklo metu yra pateikiama projekto idėja ir priimamas sprendimas iš esmės. Sėkmingai įveikus pirmą ciklą, pradedamas antrasis. Antro ciklo metu pateikiama galutinė projekto paraiška ir Šveicarija priima galutinį sprendimą.

Pavienių projektų atveju šiame skyriuje nustatytas tarpinių institucijų funkcijas ir atsakomybę įgyvendina ir prisiima projekto vykdytojas.

2.1. Pirmas ciklas: projekto idėjos pateikimo ir tvirtinimo procedūra

Nr.	Etapai	Veiksmai ir konkrečios taisyklės	Organizacijos
1.	Finansuotinių projektų nustatymas	Finansuoti projektai nustatomi remiantis: <ul style="list-style-type: none"> – Vyriausybės sudarytu prioritetinių projektų sąrašu, – NKI siūlymu, – tarpinės institucijos / projekto vykdytojo siūlymu, – kvietimu teikti paraiškas, – Šveicarijos siūlymu, – tarptautinės organizacijos siūlymu.	Atsakinga: NKI Dalyvauja: tarpinė institucija, projekto vykdytojas, partneriai iš Lietuvos, Šveicarijos valdžios institucijos
2.	Projekto idėjos formulavimas	Projekto idėjos suformulavimas vadovaujantis reikalavimais projektų idėjoms (žr. 2.2 skyrių). Šiuo etapu gali būti teikiamas prašymas skirti finansinę paramą iš projektų rengimo fondo galutinei projekto paraiškai parengti.	Atsakingi: tarpinė institucija, projekto vykdytojas
3.	Pirminis projekto idėjos patikrinimas	Galimybė neoficialiai konsultuotis su Šveicarijos ambasada.	Atsakinga: NKI
4.	Patikrinimas	Projekto idėjos tikrinimas remiantis Konceptcija, 1 priede nustatytais projektų atrankos kriterijais ir reikalavimais projektų idėjoms (žr.	Atsakinga: NKI Dalyvauja: priežiūros komitetas,

Nr.	Etapai	Veiksmai ir konkrečios taisyklės	Organizacijos
		2.2 skyrių).	tarpinė institucija (jeigu yra)
5.	Projekto idėjos pateikimas	Jei projekto idėja patvirtinama, ji kartu su lydraščiu, kuriame aprašomas atrankos procesas, pateikiama atitinkamai Šveicarijos ambasadai. Šveicarijos ambasada projekto idėją ir NKI lydraštį formaliai patikrina ir perduoda Šveicarijai.	Atsakinga: NKI Dalyvauja: Šveicarijos ambasada
6.	Galutinis sprendimas dėl projekto idėjos	Priimamas galutinis sprendimas dėl projekto idėjos (įskaitant sprendimą dėl prašymo finansuoti projekto parengimą, jei toks prašymas buvo pateiktas). Jei Šveicarija pritaria, prašoma rengti galutinę projekto paraišką (reikalavimai nurodyti 2.4 skyriuje). Šveicarija gali pateikti pastabas, į kurias turi būti atsižvelgta rengiant galutinę projekto paraišką.	Atsakingi: Šveicarijos plėtros ir bendradarbiavimo agentūra (ŠPBA) arba Ekonomikos reikalų valstybės sekretoriatas (ERVS)

2.2. Reikalavimai projektų idėjoms

Projekto idėjos aprašyme (apytiksliai 5 puslapiai) pateikiama visa informacija, reikalinga norint bendrais bruožais vertinti siūlomą projektą.

Dalis	Turinys
Bendra informacija	Projekto pavadinimas, planuojama projekto trukmė, prioritetinga sritis, vieta / regionas
Pareiškėjas	Pavadinimas ir kontaktiniai duomenys; atitinkama ankstesnė patirtis (jeigu yra); projekto partneriai; ryšys su Šveicarija (jeigu yra) (patirtis, technologija, partneriai arba bet koks kitas bendradarbiavimas su Šveicarija)
Aktualumas	Kiek projektas prisidės prie ekonominių ir socialinių skirtumų šalyje ir tarp šalies ir labiau išsivysčiusių ES valstybių narių mažinimo (poveikis); kiek jis dera su šalies / regiono ir atitinkamo sektoriaus vystymosi strategija; kokia jo intervencijos strategija
Projekto turinys	Aprašymas, įskaitant tikslus (jų reikšmę), numatomus rezultatus (produktus, kurie bus sukurti) ir veiklas (sudedamąsias dalis); naudos gavėjai, tikslinė grupė; rizika ir galimybės; projekto rezultatų tvarumas
Projekto organizavimas	Organizacinė schema, pareigos ir t. t.
Biudžetas	Tinkamos / netinkamos finansuoti išlaidos; nuosavos lėšos, paramos suma, valstybės skiriamos bendrojo finansavimo lėšos, ES skiriamos lėšos ir kiti finansavimo šaltiniai, t. t.; ekonomiškumas lyginant su

	alternatyvomis
Horizontalieji klausimai	Aplinkos apsaugos, socialiniai ir ekonominiai projekto aspektai, lyčių lygybė
Projekto užbaigtumas	Projekto būklė: rengiamas arba parengtas ir galimas prašymas skirti finansinę paramą, jeigu ji reikalinga, iš projektų rengimo fondo galutinei projekto paraiškai parengti (pvz., galimybių studijai, poveikio aplinkai vertinimui atlikti)
Priedai	Prireikus papildomi dokumentai

2.3. Antras ciklas: galutinės projekto paraiškos pateikimas ir tvirtinimas

Nr.	Etapai	Veiksmai ir konkrečios taisyklės	Organizacijos
1.	Galutinės projekto paraiškos rengimas	Galutinės projekto paraiškos parengimas remiantis reikalavimais galutinėms projekto paraiškoms (žr. 2.4 skyrių) ir Šveicarijos pastabomis.	Atsakingi: tarpinė institucija, projekto vykdytojas
2.	Patikrinimas	Galutinės projekto paraiškos nagrinėjimas.	Atsakinga: NKI Dalyvauja: priežiūros komitetas, tarpinė institucija (jeigu yra)
3.	Sprendimas pateikti galutinę projekto paraišką	Jei galutinė projekto paraiška priimama, ji kartu su lydraščiu, kuriame atsižvelgiama į reikalavimus galutinei projekto paraiškai ir Šveicarijos pastabas, pateikiama Šveicarijos ambasadai. Šveicarijos ambasada formaliai patikrina galutinę projekto paraišką ir kartu su NKI lydraščiu perduoda Šveicarijai.	Atsakinga: NKI Atsakinga: Šveicarijos ambasada
4.	Galutinis sprendimas	Priimamas galutinis sprendimas dėl prašymo finansuoti, atsižvelgiant į galutinę projekto paraišką, į NKI lydraštį ir projekto dokumentus. Prireikus Šveicarija pasilieka teisę atlikti savarankišką vertinimą.	Atsakingi: ŠPBA arba ERVS

2.4. Reikalavimai galutinei projekto paraiškai

Prie galutinės projekto paraiškos pridedami visi dokumentai (pvz., galimybių studija, projekto dokumentai, poveikio aplinkai vertinimas), reikalingi nuodugniam vertinimui atlikti. Galutinėje projekto paraiškoje (5–10 puslapių; didelių infrastruktūros projektų atveju – 10–20 puslapių, taip pat priedai) pateikiama ši ir kita pakankamai išsami informacija:

Dalis	Turinys
Projekto santrauka (1 puslapis)	Faktinė informacija: projekto pavadinimas, trumpas aprašymas įskaitant tikslus, biudžetą, partnerius, trukmę
Aktualumas	Kiek projektas prisidės prie ekonominių ir socialinių skirtumų tarp šalies ir labiau išsivysčiusių ES valstybių mažinimo; kiek jis dera su šalies / regiono ir atitinkamo sektoriaus vystymosi strategija; kokia jo intervencijos strategija
Projekto turinys	Aprašymas, įskaitant tikslus, numatomus rezultatus / produktus, kurie bus sukurti, veiklas ir atitinkamus rodiklius; naudos gavėjai, tikslinė grupė; rizika ir galimybės; projekto rezultatų tvarumas
Projekto pagrindimas (tyrimas)	Pagrindinės galimybių studijos (jeigu ją reikėjo atlikti) išvados
Projekto organizavimas	Organizacinė schema, pareigos ir t. t.
Detalus įgyvendinimo grafikas	Įskaitant uždavinius pagal etapus ir pažangos stebėseną pagal nustatytus rodiklius
Biudžetas	Tinkamos / netinkamos finansuoti išlaidos; nuosavos lėšos, paramos suma, bendrojo finansavimo lėšos, ES skiriamos lėšos ir kiti finansavimo šaltiniai, t. t.; ekonomiško aspektai
Pirkimai	Prekių, paslaugų ir darbų pirkimo procedūros
Poveikis vystymuisi	Produktų, kurie bus skurti / rezultatų / poveikio rodiklių įvykdymo stebėseną ir vertinimas
Horizontalieji klausimai	Aplinkos apsaugos, socialiniai ir ekonominiai projekto aspektai, lyčių lygybė
Priedai	Pvz., galimybių studija, projekto dokumentai, poveikio aplinkai vertinimas

3. Projekto įgyvendinimo procedūros

Pavienių projektų atveju šiame skyriuje nustatytas tarpinių institucijų funkcijas ir atsakomybę įgyvendina ir prisiima projekto vykdytojas.

Projekto įgyvendinimo procedūros yra šios:

Nr.	Etapai	Veiksmai ir konkrečios taisyklės	Organizacijos
1.	Paramos sutartis	Lietuvos ir Šveicarijos paramos sutarties rengimas.	Atsakingi: NKI, atstovaujanti Lietuvai; ŠPBA arba ERSV, atstovaujantys Šveicarijai
2.	Pasirašymas	Paramos sutarties pasirašymas. Paramos	Atsakingi:

		<p>sutartį gali pasirašyti daugiau negu dvi šalys (pvz., sutartis gali būti trišalė arba daugiašalė sutartis: ŠPBA arba ERVS, NKI ir tarpinė institucija, projekto vykdytojas).</p>	<p>Paprastai – Šveicarijos ambasada ŠPBA arba ERVS vardu</p> <p>Lietuva priima sprendimą, kas pasirašys sutartį Lietuvos vardu</p>
3.	Pirkimai ir sutarčių pasirašymas	<p>Pirkimai privalo būti vykdomi pagal atitinkamus nacionalinius įstatymus ir kitus teisės aktus bei laikantis atitinkamų ES direktyvų. Šveicarijai pateikiamas patvirtinimas dėl atitinkamų pirkimo taisyklių laikymosi. Siekiant padidinti skaidrumą ir užkirsti kelią korupcijai, viešojo pirkimo dokumentuose turėtų būti įtrauktos nuostatos dėl sąžiningumo.</p> <p>Kai pirkimo suma viršija Europos bendrijos nustatytą ribą, paprastai ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo sutarties pasirašymo Šveicarijai pateikiamas oficialios pasiūlymų vertinimo ataskaitos vertimas į anglų kalbą susipažinti.</p> <p>Be to, kai pirkimo suma viršija 500 000 CHF, Šveicarija taip pat gali paprašyti pateikti pirkimo dokumentų kopiją, kad pareikštų neprieštaravimą, ir sutarčių kopijas susipažinti. Šie dokumentai atitinkamai pateikiami ne vėliau kaip likus 20 kalendorinių dienų iki pirkimo procedūrų pradžios ir per 20 kalendorinių dienų nuo sutarties pasirašymo.</p> <p>Be to, kai pirkimo suma viršija 500 000 CHF, Šveicarija taip pat gali paprašyti, kad konkurso dalyviai ir tiekėjai turėtų galimybę gauti pirkimo dokumentų ir sutarčių vertimą į anglų kalbą. Galimos vertimo išlaidos finansuojamos iš techninės paramos fondo arba įskaičiuojamos į projekto, finansuojamo iš įnašo, išlaidas.</p> <p>Laikydamosi Pagrindų susitarimo 6 straipsnio 5 dalies, abi Šalys susitaria pateikti visą informaciją apie pirkimo eigą ir kitus, pirmiau nepaminėtus dokumentus, kurių kita Šalis gali pagrįstai paprašyti. Šveicarija taip pat turi teisę atlikti bendrą pirkimų tvarkos ir procedūrų auditą.</p> <p>Pažeidimų arba Pagrindų susitarimo arba paramos sutarties nevykdymo atveju Šveicarija turi teisę stabdyti mokėjimus ir nurodyti NKI stabdyti mokėjimus iš Šveicarijos įnašo pagal šio 2 priedo 4 skyrių.</p>	<p>Atsakingi:</p> <p>NKI, tarpinė institucija, projekto vykdytojas</p>

4.	Kontrolė (stebėseną)	Kontrolės procedūros nustatomos paramos sutartyje. Procedūrų aprašyme nurodomas ataskaitų teikimo periodiškumas, stebėsenos sistema, konsultantai, priežiūros komitetai, veiksmų ir rezultatų tvarkaraštis, auditas ir t. t.	Atsakingas: projekto vykdytojas Dalyvauja: NKI, tarpinė institucija
5.	Ataskaitų teikimas	<p><u>Tarpinės ataskaitos</u> mokėjimo prašymams ir Šveicarijai teikiamoms mokėjimo paraiškoms pagrįsti, kaip nurodyta šio priedo 4 skyriuje.</p> <p><u>Metinėse projektų ataskaitose</u> aprašoma projektų pažanga. Jose pateikiami suvestiniai finansinės pažangos ataskaitinių metų duomenys ir viso laikotarpio nuo pradžios iki ataskaitos</p>	Atsakingas: projekto vykdytojas Dalyvauja: NKI, tarpinė institucija
		<p>pateikimo dienos duomenys. Jose pagal kiekybinius produkcijos rodiklius ir, jei įmanoma, rezultatų reikšmės rodiklius palyginamos faktinės išlaidos su planuotomis ir pasiekta pažanga su planuota. Bet koks nukrypimas turi būti pagrindžiamas ir pasiūlomos taisomosios priemonės. Metinės projektų ataskaitos nėra susiejamos su Šveicarijai teikiamomis mokėjimo paraiškomis.</p> <p><u>Galutinė projekto ataskaita</u> kartu su paskutine tarpine projekto ataskaita ir galutine finansine ataskaita (žr. 6 skyrių) yra pagrindas galutiniam mokėjimui gauti. Joje bendrais bruožais aprašoma ir pakomentuojama, kaip įvykdytas pradinis planuojamų sukurti produktų ir rezultatų planas ir kaip buvo laikomasi principų, pvz., dėl horizontaliųjų klausimų ir rezultatų tvarumo, taip pat aprašoma, ko pasimokyta ir kokios išvados padarytos.</p>	
6.	Auditas	<p>Projekto pradžioje NKI pateikia įrodymus, kad projektas neprieštaruja teisiniams įsipareigojimas, atitinkamoms gairėms, procedūroms ir kad jo įgyvendinime dalyvaujančios institucijos, visų pirma tarpinė institucija ir projekto vykdytojas, juos vykdo ir yra sukūrusios atitinkamą struktūrą bei vidaus kontrolės sistemą. Esant reikalui atliekama išsami peržiūra (<u>atitikties auditas</u>).</p> <p>Remiantis rizikos įvertinimu rengiamas</p>	Atsakinga: NKI Dalyvauja: tarpinė institucija, tarpinės institucijos vidaus audito tarnyba Atsakingi: NKI (Finansų

		<p>metinis sistemų audito planas. Be rizikos įvertinimo, Šveicarija gali pateikti reikalavimus, į kuriuos reikia atsižvelgti rengiant metinį sistemų audito planą. Pagal šį planą kompetentingos audito organizacijos (pvz., tarpinės institucijos vidaus audito tarnyba) <u>vykdo kontrolę ir atlieka auditą pagal atitinkamus nacionalinės teisės aktus.</u></p> <p>Jeigu paramos sutartyje nenustatyta kitaip, sertifikuota vidaus arba išorės audito organizacija atlieka kiekvieno projekto, trunkančio ilgiau kaip dvejus metus ir viršijančio 500 000 CHF, tarpinį (-ius) finansinį (-ius) auditą (-us). Išvados ir rekomendacijos pateikiamos Šveicarijai.</p> <p>Projekto pabaigoje sertifikuota vidaus arba išorės audito organizacija atlieka galutinį finansinį auditą. Išvados ir rekomendacijos kartu su galutine projekto ataskaita ir galutine finansine ataskaita pateikiamos Šveicarijai.</p>	<p>ministerijos Finansų kontrolės metodologijos departamentas), tarpinių institucijų vidaus audito tarnybos</p>
7.	Įvertinimas	<p>Projektui pasibaigus, Šalys gali prašyti atlikti nepriklausomą įvertinimą. Jį finansuoja prašančioji Šalis.</p>	<p>Atsakingi: NKI, ŠPBA arba ERVS</p>

4. Mokėjimo ir išlaidų kompensavimo procedūra

Iš esmės visos išlaidos, kurios bus dengiamos įnašo lėšomis, iš anksto finansuojamos iš Lietuvos valstybės biudžeto. Projekto vykdytojas pateikia NKI mokėjimo prašymus, kuriuose nurodomos per ataskaitinį laikotarpį patirtos tinkamos finansuoti išlaidos, kartu su patvirtintomis visų pagrindžiamųjų dokumentų kopijomis ir tarpine ataskaita. NKI patikrina ir patvirtina visų pateiktų dokumentų tinkamumą. NKI teikia mokėjimo paraiškas Šveicarijai tvirtinti ir apmokėti.

Pavienių projektų atveju šiame skyriuje nustatytas tarpinių institucijų funkcijas ir atsakomybę įgyvendina ir prisiima projekto vykdytojas.

Išlaidų kompensavimo procedūros išsamiai išdėstomos paramos sutartyse ir, jeigu nenustatyta kitaip, turi atitikti šias procedūras:

Nr.	Etapai	Veiksmai	Organizacijos
1.	Sąskaitos faktūros (originalo) išrašymas	Išrašo sąskaitą faktūrą (originalą).	<p>Atsakingi: prekių ar paslaugų tiekėjas; rangovas, konsultantas, organizacija (sąskaitą faktūrą išrašęs subjektas)</p>

2.	Sąskaitos faktūros (originalo) nagrinėjimas ir mokėjimo prašymo parengimas	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Atsižvelgdamas į paramos, projekto įgyvendinimo, prekių tiekimo / paslaugų teikimo sutarčių sąlygas bei sutartus įkainius, tikrina sąskaitą faktūrą (originalą); ▪ tikrina ir tvirtina atliktų darbų, pristatytų prekių / suteiktų paslaugų ir t. t. kiekį ir kokybę ir atitiktį specialiosioms sąlygoms, t. t. ▪ NKI ir (arba) tarpinei institucijai teikia mokėjimo prašymą, įskaitant tarpinę ataskaitą ir sąskaitų faktūrų kopijas. Mokėjimo prašyme nurodomos per ataskaitinį laikotarpį patirtos tinkamos finansuoti išlaidos. Tarpinėje ataskaitoje pateikiama informacija apie finansinę ir projekto įgyvendinimo pažangą, faktinių ir planuotų išlaidų palyginimas, nurodoma esama būklė ir patvirtinamas bendrasis finansavimas. Bet koks nukrypimas turi būti pagrįstas ir pasiūlytos taisomosios priemonės. Tarpinės ataskaitos teikiamos ne rečiau kaip kas pusmetį. 	Atsakingas: projekto vykdytojas
3.	Tikrinimas, tvirtinimas ir apmokėjimas	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tikrina mokėjimo prašymo atitiktį Pagrindų susitarimui, paramos sutarčiai ir projekto įgyvendinimo sutarčiai. Tvirtina mokėjimo prašymo teisingumą ir teisėtumą; ▪ tikrina, ar pateikti visi dokumentai (t. y. sąskaitų faktūrų kopijos ir kiti apskaitos dokumentai) ir ar tarpinė ataskaita yra tinkama. Prireikus tikrina lėšų panaudojimo teisingumą vykdamas į vietą; ▪ sąskaitos faktūros (originalo) apmokėjimas tiekėjui (-ams) vadovaujantis Valstybės išdo taisyklėmis. 	Atsakingos: NKI ir (arba) tarpinė institucija
4.	Mokėjimo paraiškos pateikimas Šveicarijai	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tikrina formalią mokėjimo prašymų atitiktį, taip pat ar skirtos bendrojo finansavimo lėšos ir ar tos pačios išlaidos neapmokėtos du kartus; ▪ teikia mokėjimo paraiškas Šveicarijai ir tvirtina jų atitiktį pagrindžiamiesiems dokumentams ir sutartims. 	Atsakinga: NKI

5.	Apmokėjimas Lietuvai iš Šveicarijos	<ul style="list-style-type: none"><li data-bbox="614 212 1037 309">▪ Tikrina mokėjimo paraiškų ir pagrindžiamųjų dokumentų tinkamumą; <li data-bbox="614 324 1037 392">▪ perveda prašomą sumą į atskirą Valstybės izdo banko sąskaitą.	Atsakinga: Šveicarija
----	-------------------------------------	--	--------------------------

Ypatingais atvejais Šalys atitinkamose paramos sutartyse gali nustatyti kitas mokėjimo procedūras.

Galutinis išlaidų tinkamumo finansuoti terminas nustatomas paramos sutartyje. Jis nustatomas 12 mėnesių nuo numatytos projekto baigimo dienos, bet ne vėlesnis nei dešimt metų nuo tada, kai pagal Pagrindų susitarimo 3 straipsnį Šveicarijos parlamentas patvirtino įnašą. Galutinę mokėjimo paraišką Šveicarija turi gauti ne vėliau nei po šešių mėnesių nuo išlaidų tinkamumo finansuoti termino pabaigos.

Pažeidimų atvejais Šveicarija turi teisę nedelsdama stabdyti mokėjimus, nurodyti NKI stabdyti mokėjimus iš Šveicarijos įnašo ir paprašyti grąžinti bet kuriuo projekto etapu neteisėtai sumokėtas lėšas. Apie tokių nurodymų priežastis raštu informuojama NKI ir kiti su tuo susiję partneriai.

5. Funkcijos ir pareigos

Pagrindinių dalyvių funkcijos ir pareigos bendrais bruožais aprašomos toliau. Išsamiau funkcijos ir pareigos kiekvienu konkrečiu atveju nustatomos paramos sutartyse.

5.1. Nacionalinė koordinavimo institucija

NKI yra atsakinga už bendrą Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programos orientavimą ir už projektų nustatymą, planavimą, įgyvendinimą, finansų valdymą, kontrolę ir vertinimą, taip pat už įnašo lėšų naudojimą pagal Pagrindų susitarimo nuostatas. Atlikdama šią funkciją, NKI:

- užtikrina, kad būtų priimti reikiami nacionalinės teisės aktai dėl projektų įgyvendinimo ir stebėsenos;
- derina Šveicarijos įnašą su kitais įnašais, su Lietuvos 2007–2013 m. ES struktūrinės paramos panaudojimo strategija ir veiksmų programomis;
- užtikrina, kad valstybės biudžete būtų numatytos sąskaitas faktūras išrašiusiems subjektams reikalingos atitinkamos lėšos (kaip nustatyta paramos sutartyse);
- tvirtina, kad bendrojo finansavimo lėšos buvo skirtos taip, kaip numatyta paramos sutartyje;
- užtikrina, kad jokia projekto dalis nebūtų antrą kartą finansuota iš bet kokio kito finansavimo šaltinio;
- užtikrina kvietimų teikti paraiškas organizavimą, paraiškų surinkimą ir vertinimą;
- sudaro patariamąjį priežiūros komitetą, kurio nariais būtų bent jau NKI, pilietinės visuomenės, vietos ir regioninės valdžios institucijų ir Šveicarijos ambasados atstovai;
- suderinusi su priežiūros komitetu, atrenka Šveicarijai teiktinas paraiškas;
- teikia Šveicarijai išsamiai dokumentais pagrįstus prašymus finansuoti projektą, parengtus atsižvelgiant į patvirtintas projektų idėjas;
- įdiegusi atitinkamas stebėsenos ir audito sistemas, prižiūri ir orientuoja projektų įgyvendinimą pagal paramos ir projektų įgyvendinimo sutartis;
- tikrina mokėjimo prašymų tinkamumą;
- užtikrina, kad sąskaitas faktūras išrašiusiems subjektams mokėjimai būtų atliekami iki nustatytų terminų;
- teikia Šveicarijai atitinkamas mokėjimo paraiškas ir tvarko atitinkamą apskaitą;
- užtikrina turimų lėšų panaudojimo veiksmingumą ir teisingumą;

– kiekvieno projekto atžvilgiu tikrina, ar projekto vykdytojas arba galutinis paramos gavėjas gali susigražinti pridėtinės vertės mokestį (PVM), ir apie tai informuoja Šveicarijos valdžios institucijas pateikdama pareiškėjo deklaraciją, kuri yra projekto dokumentų dalis;

– užtikrina finansų kontrolę, įskaitant visą ir pakankamą audito seką visose dalyvaujančiose institucijose;

– teikia bendrą metinę finansinę ataskaitą, kurioje nurodo visas Šveicarijos pervestas lėšas NKI ir visas NKI pervestas lėšas visiems dalyvaujantiems nacionaliniams subjektams (pvz., tarpinei institucijai, projekto vykdytojui, tiekėjams);

– kiekvienais metais teikia finansuojamų projektų audito ataskaitų išvadų ir rekomendacijų santrauką. Priede NKI pateikia visas nesutrumpintas audito ataskaitų išvadas ir rekomendacijas;

– užtikrina audito rezultatų aptarimą su dalyvaujančiais partneriais, įskaitant Šveicariją, bei audito ataskaitos pagrindu priimtų sprendimų vykdymą;

– užtikrina, kad Šveicarijai būtų reguliariai atsiskaitoma dėl įnašo lėšomis finansuojamų projektų įgyvendinimo, taip pat nedelsdama informuoja apie pažeidimus;

– pasitardama su Šveicarijos ambasada, organizuoja metinius susitikimus Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programos lygmeniu ir pristato metinę ataskaitą;

– yra atsakinga už neteisėtai išmokėtų lėšų, dengiamų iš įnašo, gražinimą Šveicarijai;

– užtikrina informavimą apie Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programą ir jos viešinimą;

– užtikrina, kad visi atitinkami su projektais, įgyvendintais pagal Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programą, susiję dokumentai būtų saugomi 10 metų nuo projektų baigimo.

NKI gali dalį pirmiau minėtų funkcijų ir pareigų perduoti vienai ar kelioms tarpinėms institucijoms (jei tokių yra) ir projektų vykdytojams.

5.2. Tarpinė institucija (netaikoma paviniams projektams)

Tarpinė institucija – bet kuris viešasis ar privatus juridinis asmuo, atsakingas ir atskaitingas NKI arba jos vardu dirbantis su projektus įgyvendinančiais projektų vykdytojais.

Tarpinės institucijos pagrindinės funkcijos yra šios:

– skelbti kvietimus teikti paraiškas ir jas rinkti, įvertinti jų atitiktį projektų paraiškų reikalavimams (2 skyrius) ir vertinti pateiktų paraiškų kokybę;

– teikti NKI projektų paraiškas su vertinimo ataskaitomis;

– vykdyti viešojo pirkimo procedūras arba pavesti šią funkciją projekto vykdytojui;

– prižiūrėti projektų įgyvendinimą pagal paramos sutartis ir projektų įgyvendinimo sutartis bei vykdyti reikalingą kontrolę;

– tikrinti iš projektų vykdytojų gautas sąskaitas faktūras, tikrinti, ar pateikti dokumentai autentiški ir teisingi, taip pat ar mokėjimo prašymuose deklaruotos išlaidos yra tinkamos finansuoti;

– tvirtinti sąskaitas faktūras ir patvirtintas sąskaitas faktūras teikti NKI;

– teikti NKI projektų įgyvendinimo pažangos ataskaitas;

– tikrinti, ar nėra pažeidimų, ir apie juos informuoti NKI;

– užtikrinti, kad visi atitinkami su projektais, įgyvendinamais pagal Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programą, susiję dokumentai būtų saugomi 10 metų po projektų baigimo.

5.3. Projekto vykdytojas

Projekto vykdytojas – bet kuri valdžios institucija, viešasis ar privatus juridinis asmuo, taip pat bet kuri kita Šalių pripažinta organizacija, kuriai yra pavesta įgyvendinti konkretų pagal šį Susitarimą finansuojamą projektą. Projekto vykdytojas yra patvirtintų projektų įgyvendinimo metu sudaromų paslaugų teikimo, prekių tiekimo ir darbų atlikimo sutarčių šalis.

Paramos sutartyje, jei tai yra programų / subsidijų schemas, nurodomas projekto vykdytojo pavadinimas. Jo funkcijos ir pareigos nustatomos projekto įgyvendinimo sutartyje.

Pagrindinės projekto vykdytojo funkcijos, jei tai yra pavieniai projektai, yra šios:

- vykdyti viešųjų pirkimų procedūras;
- prižiūrėti projektų įgyvendinimą ir jam vadovauti pagal paramos sutartis ir projektų įgyvendinimo sutartis bei vykdyti reikalingą kontrolę;
- tikrinti sąskaitas faktūras, pateiktų dokumentų autentiškumą ir teisingumą, taip pat mokėjimo prašymuose deklaruotų išlaidų tinkamumą finansuoti;
- tvirtinti sąskaitas faktūras ir patvirtintas sąskaitas faktūras teikti NKI;
- teikti NKI projektų įgyvendinimo pažangos ataskaitas;
- tikrinti, ar nėra pažeidimų, ir apie juos informuoti NKI;
- užtikrinti, kad visi su pagal Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programą įgyvendinamais projektais susiję atitinkami dokumentai pasibaigus projektui būtų saugomi 10 metų.

5.4. Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programos valdymo ir kontrolės sistemos auditas

Už Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programos valdymo ir kontrolės sistemos veiksmingo veikimo patikrinimą koordinavimą atsakingas Finansų ministerijos Finansų kontrolės metodologijos departamentas. Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programos įgyvendinimo valdymo ir kontrolės sistemos veikimo auditą atlieka NKI ir tarpinių institucijų vidaus audito tarnybos ar projekto vykdytojas (jei tai yra pavieniai projektai).

Finansų ministerijos Finansų kontrolės metodologijos departamento pagrindinės funkcijos yra šios:

- užtikrinti valdymo ir kontrolės sistemos audito veiklos koordinavimą, kad ji būtų vykdoma tinkamai;
- kompetentingoms audito institucijoms teikti sistemos audito atlikimo metodiką;
- pagal NKI ir tarpinių institucijų ar projekto vykdytojo (jei tai yra pavieniai projektai) vidaus audito tarnybų planus parengti bendrą metinį sistemos audito ir kontrolės planą, kuriame atsižvelgiama į Šveicarijos reikalavimus;
- NKI teikiamoje metinėje Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programos audito ataskaitų santraukoje teikti informaciją apie visus Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programos įgyvendinimo sistemos vidaus auditus;
- teikti pagalbą Šveicarijos valdžios institucijoms arba kitoms jų vardu įgaliotoms veikti institucijoms.

NKI ir tarpinių institucijų ar projekto vykdytojo (jei tai yra pavieniai projektai) vidaus audito tarnybų pagrindinė funkcija yra ši:

- pagal atitinkamus nacionalinės teisės aktus ir atsižvelgiant į Šveicarijos reikalavimus atlikti Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programos įgyvendinimo struktūros sistemos auditą;

- teikti NKI informaciją apie sistemos auditus.

Lietuvos Respublikos kompetentingos valdžios institucijos tiria įtariamus sukčiavimo ar pažeidimų atvejus. Dėl įrodytų sukčiavimo atvejų traukiama atsakomybėn pagal galiojančius nacionalinės teisės aktus.

5.5. Auditas projekto lygmeniu

Jeigu paramos sutartyje nenustatyta kitaip, NKI arba tarpinė institucija arba projekto vykdytojas (jei tai yra pavieniai projektai) kiekvienam projektui samdo audito organizaciją. Dėl subsidijų schemų, techninės paramos fondo, projektų rengimo fondo ir stipendijų fondo gali būti taikomos skirtingos audito procedūros. Audito organizacija turi būti viešoji institucija arba privati įmonė, turinti pripažintą profesinę reputaciją ir vykdanči veiklą pagal tarptautinius audito standartus.

Audito mastas nustatomas paramos sutarties priede. Išorės audito išlaidos yra tinkamos finansuoti ir yra įtraukiamos į projekto biudžetą. Vidaus audito išlaidas apmoka atitinkama audito organizacija.

Jeigu paramos sutartyje nenustatyta kitaip, audito organizacija atlieka kiekvieno projekto, trunkančio ilgiau kaip dvejus metus ir viršijančio 500 000 CHF, tarpinį (-ius) finansinį (-ius) auditą (-us) ir galutinį finansinį projektų auditą vadovaudamasi tarptautiniais audito standartais. Atlikdama auditą ji tikrina, ar lėšos panaudotos tinkamai, teikia rekomendacijas dėl kontrolės sistemos sustiprinimo ir praneša apie įrodytus arba įtariamus sukčiavimo atvejus ar pažeidimus. Finansinio audito ataskaitos teikiamos tarpinei institucijai arba projekto vykdytojui (jei tai yra pavieniai projektai) ir NKI. NKI užtikrina, kad visų išorinių audito organizacijų atliktų auditų, susijusių su pagal Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programą įgyvendinamais projektais, ataskaitos būtų saugomos 10 metų po projektų baigimo.

5.6. Šveicarijos ambasada

Atitinkama Šveicarijos ambasada yra oficialus Šveicarijos atstovas. Įgyvendinant Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programą, jos funkcijos yra:

- padėti palaikyti ryšį: per ją partneriai užmezga ir palaiko ryšį vieni su kitais;
- informuoti ir konsultuoti partnerius su įnašu susijusių procedūrų ir sąlygų klausimais;
- perduoti Šveicarijos valdžios institucijoms teikiamą ir iš jos gaunamą oficialią informaciją ir pasiūlymus;
- kartu su NKI organizuoti Šveicarijos delegacijų vizitus;
- dalyvauti susitikimuose dėl Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programos;
- teikti visuomenei informaciją apie Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programą ir įnašą;
- dalyvauti stebėtojo teisėmis patariamąjį pobūdžio priežiūros komitete.

5.7. Šveicarijos plėtros ir bendradarbiavimo agentūra (ŠPBA) ir Ekonomikos reikalų valstybės sekretoriatas (ERVS)

Įgyvendinant Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programą Šveicarijai atstovauja dvi kompetentingos valdžios institucijos: ŠPBA ir ERVS. Jų pagrindinės funkcijos yra:

- užtikrinti strateginį Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programos orientavimą ir orientavimą veiklos lygmeniu;
- dalyvauti NKI organizuojamuose metiniuose susitikimuose;
- dalyvauti nuolatiniam dialoge su NKI ir kitais dalyvaujančiais partneriais dėl projektų nustatymo ir įgyvendinimo, taip pat dėl visos Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programos pažangos;
- teikti pagalbą nustatant ir rengiant projektus;
- priimti sprendimus dėl siūlomų projektų finansavimo;
- priimti sprendimus visais Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programos klausimais;
- lankantis vietoje ir atliekant patikrinimus, prižiūrėti visos Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programos eigą;
- užmegzti ir palaikyti ryšį su nacionaliniais ir tarptautiniais dalyviais, kai tai aktualu Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programos įgyvendinimui;
- administruoti Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programą atstovaujant Šveicarijai.

Dažį šių funkcijų Šveicarija gali perduoti Šveicarijos ambasadai.

3 priedas

Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programai įgyvendinti naudojamų subsidijų schemų, projektų rengimo fondo, techninės paramos fondo ir stipendijų fondo taisyklės ir procedūros

3 priedas yra neatskiriama Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Šveicarijos Konfederacijos Federacinės Tarybos pagrindų susitarimo dėl Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programos įgyvendinimo dalis. 3 priede pateikiamos toliau minėtų schemos ir fondų apibrėžtys ir nurodoma jų paskirtis, aprašoma tarpinių institucijų arba projektų vykdytojų atranka, sutarčių turinys, išlaidų tinkamumas finansuoti ir bendrasis finansavimas, taip pat funkcijos ir pareigos administruojant:

- a) subsidijų schemą,**
- b) projektų rengimo fondą,**
- c) techninės paramos fondą,**
- d) stipendijų fondą.**

A. Subsidijų schema

1. Apibrėžtis ir paskirtis

Subsidijų schemos – tai aiškiai apibrėžtam tikslui įsteigtas fondas, iš kurio skiriama parama organizacijoms ar institucijoms, siekiant ekonomiškai administruoti daugiausia programas, susidedančias iš daug mažų projektų.

Subsidijų schemos gali būti kuriamos nacionaliniu, regioniniu ar vietos lygmeniu. Įgyvendinant mažus projektus jos padeda organizacijoms arba institucijoms spręsti joms aktualias problemas ir stiprinti savo gebėjimus.

Paprastai mažais projektais neturėtų būti siekiama pelno, o jų vertė turėtų būti nuo 10 000 iki 100 000 Šveicarijos frankų.

2. Subsidijų schemos tarpinės institucijos atranka

Subsidijų schemos tarpine institucija gali būti Lietuvoje registruotas ir viešuosius interesus įgyvendinantis viešasis arba privatus juridinis asmuo arba nevyriausybinė organizacija.

Iš esmės subsidijų schemos tarpinė institucija turi būti glaudžiai susijusi su sritimi, kurioje subsidijų schema bus įgyvendinama.

Subsidijų schemos tarpinės institucijos atranka vyksta dviem nacionalinės koordinavimo institucijos (NKI) ir Šveicarijos plėtros ir bendradarbiavimo agentūros (ŠPBA) suderintais etapais. Prieš pateikdami išsamią paraišką, pareiškėjai gali pateikti numatomos subsidijų schemos idėją. Projekto idėja ir paraiška su NKI pastabomis teikiamos ŠPBA tvirtinti.

ŠPBA įvertina, ar siūloma subsidijų schemos tarpinė institucija yra tinkama paramai teikti ir ar yra tinkama siūloma įgyvendinimo schema. Atlikusi šį vertinimą, ŠPBA savo pastebėjimus teikia NKI ir subsidijų schemos tarpinei institucijai ir priima sprendimą dėl subsidijų schemos finansavimo.

3. Subsidijų schemos sutartis

Dėl kiekvienos subsidijų schemos NKI parengia sutartį pagal tipinę ŠPBA parengtą subsidijų schemos sutartį. Subsidijų schemos sutartį pasirašo NKI, ŠPBA ir atrinkta subsidijų schemos tarpinė institucija. Subsidijų schemos sutartyje pateikiama ši ir kita informacija:

- subsidijų schemos tikslai;
- organizacinė struktūra, funkcijos ir pareigos (įskaitant priežiūros komiteto sudarymą);
- mažų projektų vertinimo ir atrankos procedūros (įskaitant atrankos kriterijus);
- bendrojo finansavimo taisyklės ir procedūros;
- įgyvendinimo grafikas;
- biudžetas ir finansinis planas (įskaitant valdymo išlaidas);
- mokėjimų ir audito procedūros;
- stebėseną ir priežiūrą;
- ataskaitų teikimas;
- viešinimo priemonės.

4. Išlaidų tinkamumas finansuoti ir bendrasis finansavimas

Tinkamos finansuoti subsidijos schemos valdymo ir administravimo išlaidos nustatomos subsidijų schemos sutartyje.

Maži projektai, kuriuos įgyvendina pati subsidijų schemos tarpinė institucija, yra netinkami finansuoti subsidijų schemos lėšomis.

Subsidijų schemos įnašas mažiems projektams nustatomas kiekvienu konkrečiu atveju atskirai ir gali siekti iki 100 proc.

Subsidijų schemos parama nepakeičia dotacijų ir banko paskolų.

5. Funkcijos ir pareigos

NKI funkcijos ir pareigos (sąrašas nebaigtinis):

- siūlyti kurti subsidijų schemas;
- užtikrinti subsidijų schemų sukūrimą, įskaitant kvietimą arba skelbimą teikti paraiškas, pirminę subsidijų schemos tarpinės institucijos atranką, sutarties paruošimą;
- užtikrinti subsidijų schemų priežiūrą, sukuriant tinkamas stebėsenos, priežiūros ir audito sistemas;
- sukurti finansų kontrolės mechanizmus;
- skirti atstovą į priežiūros komitetą;
- kontroliuoti, kad subsidijų schemos būtų naudojamos veiksmingai ir efektyviai;
- užtikrinti, kad subsidijų schemos įgyvendinimo eigos ataskaitos būtų nuolat teikiamos ŠPBA, ir užtikrinti, kad būtų nedelsiant pranešama apie pažeidimus;
- užtikrinti auditą bei audito rekomendacijų vykdymo kontrolę;
- užtikrinti, kad viešinant įnašą būtų viešinamos ir subsidijų schemas.

Subsidijų schemos tarpinės institucijos funkcijos ir pareigos (sąrašas nebaigtinis):

- bendrai valdyti subsidijų schemą;
- įkurti priežiūros komitetą ir vykdyti jo sekretoriato funkcijas;
- sukurti tinkamą mažų projektų įgyvendinimo finansų ir veiklos kontrolės sistemą;
- organizuoti kvietimus teikti paraiškas dėl mažų projektų (paruošti gaires pareiškėjams, priimti paraiškas, atlikti vertinimą, vykdyti viešinimo priemones, mokyti galimus pareiškėjus ir t. t.);
- sudaryti sutartis su mažus projektus įgyvendinančiomis organizacijomis ir institucijomis;
- taikyti kontrolės sistemas ir, jei būtina, įsikišti. Nedelsiant informuoti NKI apie pažeidimus;
- teikti ataskaitas NKI: bent metinę pažangos ataskaitą ir finansines ataskaitas;
- viešinti subsidijų schemos įgyvendinimą.

Priežiūros komiteto funkcijos ir pareigos (sąrašas nebaigtinis):

- tvirtinti įgyvendintinus mažus projektus;
- aptarti ir tvirtinti pažangos ataskaitas;
- tvirtinti mažų projektų atrankos kriterijus.

ŠPBA funkcijos ir pareigos:

- iš esmės tvirtinti subsidijos schemų sukūrimą;
- teikti pastebėjimus dėl subsidijų schemos idėjos;
- priimti sprendimą dėl subsidijų schemų finansavimo;
- skirti atstovą arba stebėtoją į priežiūros komitetą;
- stebėti įgyvendinimo eigą;
- remiantis metine NKI ataskaita, kartu su NKI vertinti ir aptarti įgyvendinimo eigą.

Funkcijos ir pareigos gali būti periodiškai peržiūrimos. Pirmą kartą jos peržiūrimos per pirmą Šalių metinį susitikimą.

B. Projektų rengimo fondas

1. Apibrėžtis ir paskirtis

Projektų rengimo fondas – tai fondas, iš kurio skiriama finansinė parama galutinėms projektų paraiškoms (pvz., galimybių studijoms, poveikio aplinkai vertinimams ir t. t.) rengti.

2. Prašymo pateikimo ir tvirtinimo procedūra

Prašymas suteikti finansinę paramą iš projektų rengimo fondo turi būti pateikiamas projekto idėjos aprašyme (žr. 2 priedo 2.1 skyrių).

ŠPBA ir ERVS vertina, ar projektui parengti prašoma parama gali būti suteikiama.

Sprendimas dėl finansinės paramos suteikimo projektui parengti pateikiamas galutiniame Šveicarijos sprendime dėl projekto idėjos.

3. Projektų rengimo fondo valdymas

Projektų rengimo fondo tarpinė institucija yra NKI.

4. Projektų rengimo fondo sutartis

Projektų rengimo fondo sutartį parengia ir Lietuvos vardu pasirašo NKI, Šveicarijos vardu ŠPBA / ERVS. Projektų rengimo fondo sutartyje pateikiama ši ir kita informacija:

- projektų rengimo fondo tikslai;
- funkcijos ir pareigos;
- išsamus tinkamų finansuoti išlaidų sąrašas;
- bendrasis finansavimas;
- audito procedūros, stebėsenos ir ataskaitų teikimas.

5. Bendrasis finansavimas

Projektų rengimo fondo teikiamą finansinę paramą iš dalies finansuoja paramos gavėjas arba kita trečioji šalis, skirdama ne mažiau kaip 15 proc. Bendrojo finansavimo procentinė dalis nustatoma kiekvienu konkrečiu atveju atskirai.

C. Techninės paramos fondas

1. Apibrėžtis ir paskirtis

Tam tikroms papildomoms išlaidoms, kurias Lietuva (NKI) patiria veiksmingam ir efektyviam įnašo panaudojimui užtikrinti, padengti gali būti įsteigiamas techninės paramos fondas.

2. Tinkamos finansuoti išlaidos

Lietuvos valdžios institucijų patirtos įnašo valdymo, panaudojimo, stebėsenos ir kontrolės išlaidos paprastai yra netinkamos finansuoti. Tačiau tam tikros išlaidos, Lietuvos valdžios institucijų patirtos vykdant papildomas ir tik su įnašo panaudojimu susijusias funkcijas, yra tinkamos finansuoti, jeigu jos patenka į bet kurią iš šių kategorijų:

a) komitetų, sudarytų įgyvendinant Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programą, kaip nurodyta techninės paramos fondo sutartyje, išlaidos;

b) potencialių projektų vykdytojų mokymai siekiant juos parengti Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programai;

c) konsultantų samdymas NKI pateiktoms projektų paraiškoms peržiūrėti ir finansavimo prašymams Šveicarijai parengti;

d) konsultantų samdymas įnašo lėšomis finansuojamų projektų ir visos Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programos stebėsenai ir peržiūrai;

e) su įnašu susijusios veiklos auditas ir patikros vietoje, jei ši veikla neįeina į įprastinius Lietuvos įsipareigojimus;

f) su įnašu susijusios viešinimo priemonės;

g) dalyvavimo ne Lietuvoje rengiamuose susitikimuose su Šveicarijos valdžios institucijomis išlaidos;

h) vertimo išlaidos, kurias NKI patiria valdydama Šveicarijos įnašą;

i) papildoma įranga, įskaitant specialiai įnašo įgyvendinimui įsigytą programinę įrangą.

3. Techninės paramos fondo tarpinė institucija

Techninės paramos fondo projekto vykdytojas yra NKI.

4. Techninės paramos fondo sutartis

Techninės paramos fondo sutartį parengia ir Lietuvos vardu pasirašo NKI, Šveicarijos vardu – ŠPBA / ERVS. Techninės paramos fondo sutartyje pateikiama ši ir kita informacija:

- techninės paramos fondo tikslai;
- išsamus tinkamų finansuoti išlaidų sąrašas;
- organizacinė struktūra, funkcijos ir pareigos;
- procedūros;
- biudžetas ir finansinis planas;
- audito procedūros;
- stebėsenos ir priežiūra;

– ataskaitų teikimas.

D. Stipendijų fondas

1. Apibrėžtis ir paskirtis

Sukuriamas stipendijų fondas. Iš jo skiriamos studijų ir mokslinių tyrimų stipendijos Lietuvos studentams ir mokslininkams, priimtiems į Šveicarijos aukštojo mokslo ir mokslinių tyrimų įstaigas.

Studijų stipendijomis skatinamas aukštos kvalifikacijos žmogiškųjų išteklių vystymasis, ryšių užmezgimas ir jaunųjų mokslininkų tarpusavio bendradarbiavimas.

Mokslinių tyrimų stipendijomis skatinamas mokslininkų kompetencijos didėjimas, sudaromos sąlygos išskirtiniams asmeniniams jaunesniųjų ir vyresniųjų mokslininkų pasiekimams, skatinamas ryšių užmezgimas ir stiprinamas Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimas mokslinių tyrimų srityje. Mokslinių tyrimų stipendijos gali būti siejamos su tarptautinių komandų kūrimu ir bendrais mokslinių tyrimų projektais.

2. Stipendijų fondo tarpinė institucija

Tarpinė institucija stipendijų fondui valdyti skiriama Šveicarijos institucija.

3. Stipendijų fondo sutartis

Tarpinė institucija parengia stipendijų fondo sutartį. Lietuvos vardu ją pasirašo NKI ir Švietimo ir mokslo ministerija, kuri yra tarpinė institucija, ir Lietuvos mokslo taryba, kuri yra koordinuojanti institucija, Šveicarijos vardu – ŠPBA ir tarpinė institucija (kuri bus įvardyta vėliau). Stipendijų fondo sutartyje pateikiama ši ir kita informacija:

- stipendijų fondo tikslai;
- išsamus tinkamų finansuoti išlaidų sąrašas;
- organizacinė struktūra, funkcijos ir pareigos;
- procedūros;
- biudžetas ir finansinis planas;
- audito procedūros;
- stebėseną ir priežiūrą;
- ataskaitų teikimas.

Šveicarijos valdžios institucija, paskirta tarpine institucija, abiem Šalims teikia pažangos ir finansines ataskaitas. NKI metinėje ataskaitoje nurodomos skirtos paramos lėšos, išlaidos, taip pat pateikiamos pastabos apie tai, kaip buvo įgyvendinti stipendijų fondo tikslai.

4. Tinkamos finansuoti išlaidos

Tinkamos finansuoti išlaidos – tai stipendijos ir persikėlimo, gyvenimo, draudimo, priėmimo į aukštąją mokyklą, tam tikros mokslinių tyrimų ir publikavimo išlaidos.